

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5796/2567

นาย ณ.โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 172, ป.อ. มาตรา 173, ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 174, ป.อ. มาตรา 328, ป.อ. มาตรา 236, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29

ย่อ / หลักกฎหมาย

ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตาม ป.อ. มาตรา 137 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานอันเป็นบททั่วไป ส่วนความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่... ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย และความผิดฐานรู้ว่าไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่... ว่าได้มีการกระทำความผิด ตาม ป.อ. มาตรา 172 และ 173 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมอันเป็นบทเฉพาะเกี่ยวกับความผิดอาญา สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาท ตาม ป.อ. มาตรา 326 ต้องเป็นการใส่ความโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย โดยความผิดทั้งหมดดังกล่าวที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสามมีความผิดนั้น จะต้องกระทำไปโดยเจตนาโดยรู้สำนึกในการที่กระทำไม่ว่าประสงค์ต่อผลหรือย่อมนิ่งเห็นผล

คำพิพากษา

คดีนี้จำเลยทั้งสามเพียงเพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในสัมปทานการดูดทราย เพื่อป้องกันส่วนได้เสียเพื่อความชอบธรรมตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย ข้อความที่ระบุไว้ในหนังสือร้องเรียนจึงเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเข้าใจ โดยมีเหตุผลอันควรเชื่อว่าเป็นความจริงโดยสุจริต แม้ว่าจะมีข้อเท็จจริงบางส่วนที่พาดพิงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของโจทก์กับเจ้าพนักงานตุลาการนครพนมนั้น ก็เป็นข้อเท็จจริงที่มีเหตุอันควรสงสัยและคลาดเคลื่อนไปบ้างตามควร โดยมีจุดประสงค์ที่แท้จริงเพื่อต้องการให้มีคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการทางวินัยเท่านั้น มิได้มุ่งประสงค์ต้องการให้ความเกี่ยวข้องเกี่ยวพันในความผิดเพื่อให้ต้องรับโทษทางอาญาแต่อย่างใด ดังนั้น การที่จำเลยทั้งสามทำหนังสือร้องเรียนแม้มีข้อความบางส่วนกล่าวพาดพิงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของโจทก์ ก็ยังไม่มีข้อบ่งชี้ที่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ว่า จำเลยทั้งสามมีเจตนาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานเพื่อกลั่นแกล้งโจทก์เกี่ยวกับความผิดอาญา และใส่ความหมิ่นประมาทโจทก์ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 137, 173, 174, 326, 328 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูลเฉพาะข้อหาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา และข้อหาหมิ่นประมาท ให้ประทับฟ้องในข้อหาดังกล่าว ส่วนข้อหาอื่นให้ยกฟ้อง จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสามมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 172, 173, 236 (ที่ถูก 326) ประกอบมาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานรู้ว่าไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาว่าไม่มีการกระทำความผิดให้ปรับจำเลยที่ 1 จำนวน 40,000 บาท จำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 คนละ 1 ปี ทางนำสืบของจำเลยทั้งสามเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงปรับจำเลยที่

1 จำนวน 26,666.67 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 คนละ 8 เดือน หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังยุติโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดโต้แย้งในชั้นนี้ว่า ขณะเกิดเหตุโจทก์รับราชการในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากร ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายสืบสวนปราบปรามและจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือพื้นที่อื่นที่พบเห็นการกระทำความผิด จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ส่วนจำเลยที่ 3 เป็นผู้รับมอบอำนาจจากจำเลยที่ 1 เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2563 จำเลยทั้งสามได้มีหนังสือถึงนายอำเภอท่าอุเทน ขอให้ตรวจห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เนื่องจากจำเลยทั้งสามทราบว่าเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2563 เวลา 13 นาฬิกา เรือดูดทรายจำนวน 2 ลำ ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. รุกล้ำเข้ามาดูดทรายในรัศมีน่านน้ำของจำเลยที่ 1 ที่ได้รับสัมปทาน กับได้มีหนังสือถึงนายด่านศุลกากรนครพนม ขอให้ตรวจการนำเข้าทรายของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เนื่องจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของอำเภอท่าอุเทนตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีการดูดทรายในฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงขอให้ตรวจสอบห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ว่าได้ยื่นขอนำเข้าหรือไม่ ต่อมาวันที่ 7 เมษายน 2563 อำเภอท่าอุเทนมีหนังสือแจ้งต่อจำเลยที่ 2 ว่า จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่ามีเรือดูดทรายได้ทำการดูดทรายบริเวณฝั่งตรงข้ามกับพื้นที่ที่จำเลยที่ 1 ได้รับอนุญาต (ฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของด่านศุลกากรจังหวัดนครพนมในการพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร จึงขอให้ติดต่อร้องเรียนต่อด่านศุลกากรจังหวัดนครพนมให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาดำเนินการตามที่ต่อไป ต่อมาด่านศุลกากรจังหวัดนครพนมมีบันทึกข้อความลงวันที่ 10 เมษายน 2563 ระบุว่าคณะเจ้าหน้าที่ได้ร่วมกับตัวแทนห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ลงพื้นที่ตรวจสอบตามคำร้องของจำเลยทั้งสามแล้วเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2563 ผลการตรวจสอบไม่พบสินค้าและไม่มีการยื่นใบขนสินค้าขาเข้าเพื่อนำสินค้าเข้าประเทศไทย ทั้งไม่มีการทำกิจกรรมใด ๆ หลังจากนั้นด่านศุลกากรนครพนมมีหนังสือลงวันที่ 20 เมษายน 2563 ถึงจำเลยที่ 3 แจ้งให้จำเลยที่ 3 ส่งเอกสารหนังสือรับรองการจดทะเบียนของจำเลยที่ 1 และหนังสือมอบอำนาจของจำเลยที่ 2 และที่ 3 เพิ่มเติม เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป จากนั้นจำเลยทั้งสามจึงมีหนังสือลงวันที่ 8 มิถุนายน 2563 ร้องเรียนถึงนายกรัฐมนตรี เลขานุการกรมศุลกากร เลขานุการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พลตำรวจเอกจักรทิพย์ (ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม พลตำรวจตรีธนาชาติ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ขอให้ตรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุที่จำเลยทั้งสามร้องเรียนห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. โดยให้มีคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงหากศุลกากรมิได้ดำเนินการใด ๆ กับผู้กระทำความผิด ก็ขอให้คณะกรรมการสอบสวนเอาผิดทางวินัยร้ายแรง รายละเอียดปรากฏตามหนังสือร้องเรียน คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยทั้งสามร่วมกันกระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า ข้อความบางส่วนในหนังสือร้องเรียนของจำเลยทั้งสามเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงว่าโจทก์กับพวกพบเห็นการกระทำความผิดแต่ไม่ดำเนินการตามกฎหมาย อันเป็นการละเว้นหน้าที่ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นเท็จไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และเป็นการใส่ความโจทก์ต่อบุคคลที่สาม จำเลยทั้งสามจึงมีความผิด เห็นว่า ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานอันเป็นบท

ทั่วไป ส่วนความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่... ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย และความผิดฐานรู้ว่าไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่... ว่าได้มีการกระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 172 และ 173 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมอันเป็นบทเฉพาะเกี่ยวกับความผิดอาญา สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 ต้องเป็นการใส่ความโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย โดยความผิดทั้งหมดดังกล่าวที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสามมีความผิดนั้น จะต้องกระทำไปโดยเจตนาโดยรู้สำนึกในการที่กระทำไม่ว่าประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลปัญหาในคดีนี้มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากจำเลยทั้งสามทราบเหตุที่น่าเชื่อว่ามีเรื่องของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เข้าไปดูต๋อทรายในน่านน้ำสัมปทานของจำเลยที่ 1 จึงมีหนังสือแจ้งขอให้นายอำเภอท่าอุเทนออกไปตรวจสอบ จากการตรวจสอบพบว่าการดูต๋อทรายบริเวณฝั่งตรงข้ามพื้นที่สัมปทานของจำเลยที่ 1 ฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำเลยทั้งสามได้รับแจ้งว่าต้องให้ด้านศุลกากรนครพนมตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไปว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ได้รับอนุญาตให้นำเข้ากรวด หิน และทรายตามกฎหมายศุลกากรหรือไม่ จำเลยทั้งสามจึงมีหนังสือแจ้งขอให้ด้านศุลกากรนครพนมตรวจสอบให้ เห็นว่า การที่จำเลยทั้งสามมีหนังสือแจ้งให้มีการตรวจสอบห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. นั้น เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ตามที่ได้รับสัมปทาน ทั้งเหตุที่ต้องมีหนังสือขอให้ด้านศุลกากรนครพนมตรวจสอบเพิ่มเติมให้อีก ก็เป็นไปตามคำแนะนำชี้แจงของอำเภอท่าอุเทน โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะเจ้าหน้าที่ของด้านศุลกากรนครพนมได้ลงพื้นที่ตรวจสอบห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. แล้ว ปรากฏว่าไม่มีการทำกิจกรรมใด ๆ ไม่พบสินค้า และไม่มีการยื่นใบขนสินค้าขาเข้าเพื่อนำสินค้าเข้าประเทศไทย ซึ่งทางด้านศุลกากรนครพนมก็มีได้แจ้งเหตุและผลการตรวจสอบให้จำเลยทั้งสามทราบแต่อย่างใด แต่กลับมีหนังสือแจ้งให้จำเลยทั้งสามส่งเอกสารหนังสือรับรองการจดทะเบียนของจำเลยที่ 1 และหนังสือมอบอำนาจในการร้องเรียนของจำเลยที่ 2 และที่ 3 เพิ่มเติมเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป จากนั้นจำเลยทั้งสามจึงมีหนังสือร้องเรียนขอให้มีการตรวจสอบและแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเอาผิดทางวินัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้านศุลกากรนครพนมซึ่งรวมถึงโจทก์ด้วย โดยเมื่อพิเคราะห์ถึงข้อความที่ปรากฏในหนังสือร้องเรียน อันเป็นปัญหาในคดีนี้โดยตลอดแล้ว เห็นได้ว่าการณ์เป็นการบอกกล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นอันมีผลกระทบต่อสิทธิในสัมปทานการดูต๋อทรายของจำเลยที่ 1 โดยมีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานที่และบุคคลตลอดจนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์ที่ปรากฏ แม้จะมีข้อความระบุพาดพิงถึงโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานศุลกากรนครพนมในทำนองว่า ด้านศุลกากรโดยโจทก์ตรวจสอบพบมีเรือดูต๋อทรายฝั่งตรงข้ามติดชายฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แต่โจทก์มิได้ดำเนินการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดทั้งที่เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้าเกี่ยวกับการนำเข้าตามกฎหมายศุลกากร ซึ่งข้อความดังกล่าวนี้โจทก์อ้างว่าเป็นข้อความอันเป็นเท็จ ความจริงแล้วอำเภอท่าอุเทนเป็นผู้ตรวจสอบพบว่ามีเรือดูต๋อทรายดังกล่าวมิใช่โจทก์เป็นผู้ตรวจสอบพบว่ามีเรือดูต๋อทราย หนังสือร้องเรียนของจำเลยทั้งสามจึงเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ กลับกลับโจทก์ให้ได้รับโทษทางอาญาและใส่ความโจทก์ แต่อย่างไรก็ตามโดยเฉพาะอย่างยิ่งในตอนท้ายของหนังสือร้องเรียนก็มีข้อความระบุไว้อย่างแจ้งชัดว่า ขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการสอบสวนเอาผิดทางวินัยร้ายแรงแก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรนครพนมที่มีได้ดำเนินการใด ๆ กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. โดยจำเลยทั้งสามได้ร้องทุกข์กล่าวโทษเพื่อดำเนินคดีแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ไว้แล้ว เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งคดีประกอบกับ

การกระทำของจำเลยทั้งสามตั้งแต่เริ่มต้นเกิดเหตุการณ์จนกระทั่งเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสามต้องมีหนังสือร้องเรียนนั้น ย่อมแสดงให้เห็นได้ว่าจำเลยทั้งสามเพียงเพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในสัมปทานการดูทราย เพื่อป้องกันส่วนได้เสียเพื่อความชอบธรรมตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย ข้อความที่ระบุไว้ในหนังสือร้องเรียนจึงเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเข้าใจ โดยมีเหตุผลอันควรเชื่อว่าเป็นความจริงโดยสุจริต แม้ว่าจะมีข้อเท็จจริงบางส่วนที่พาดพิงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของโจทก์กับเจ้าพนักงานศุลกากรนครพนม นั้น ก็เป็นข้อเท็จจริงที่มีเหตุอันควรสงสัยและคลาดเคลื่อนไปบ้างตามควร โดยมีจุดประสงค์ที่แท้จริงเพื่อต้องการให้มีคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการทางวินัยเท่านั้น มิได้มุ่งประสงค์ต้องการให้มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวพันในความผิดเพื่อให้ต้องรับโทษทางอาญาแต่อย่างใด ดังนั้น การที่จำเลยทั้งสามทำหนังสือร้องเรียน แม้มีข้อความบางส่วนกล่าวพาดพิงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของโจทก์ ก็ยังไม่มีข้อบ่งชี้ที่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสามมีเจตนาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานเพื่อกลั่นแกล้งโจทก์เกี่ยวกับความผิดอาญา และใส่ความหมิ่นประมาทโจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิจารณาวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสามไม่มีความผิดแล้วพิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

ธีระพงศ์ จิระภาค · กมล คำเพ็ญ · นนท์ ชัยปกรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← [deka.supremecourt.or.th · https://thaideka.online/deka/5796/2567](https://thaideka.online/deka/5796/2567)